

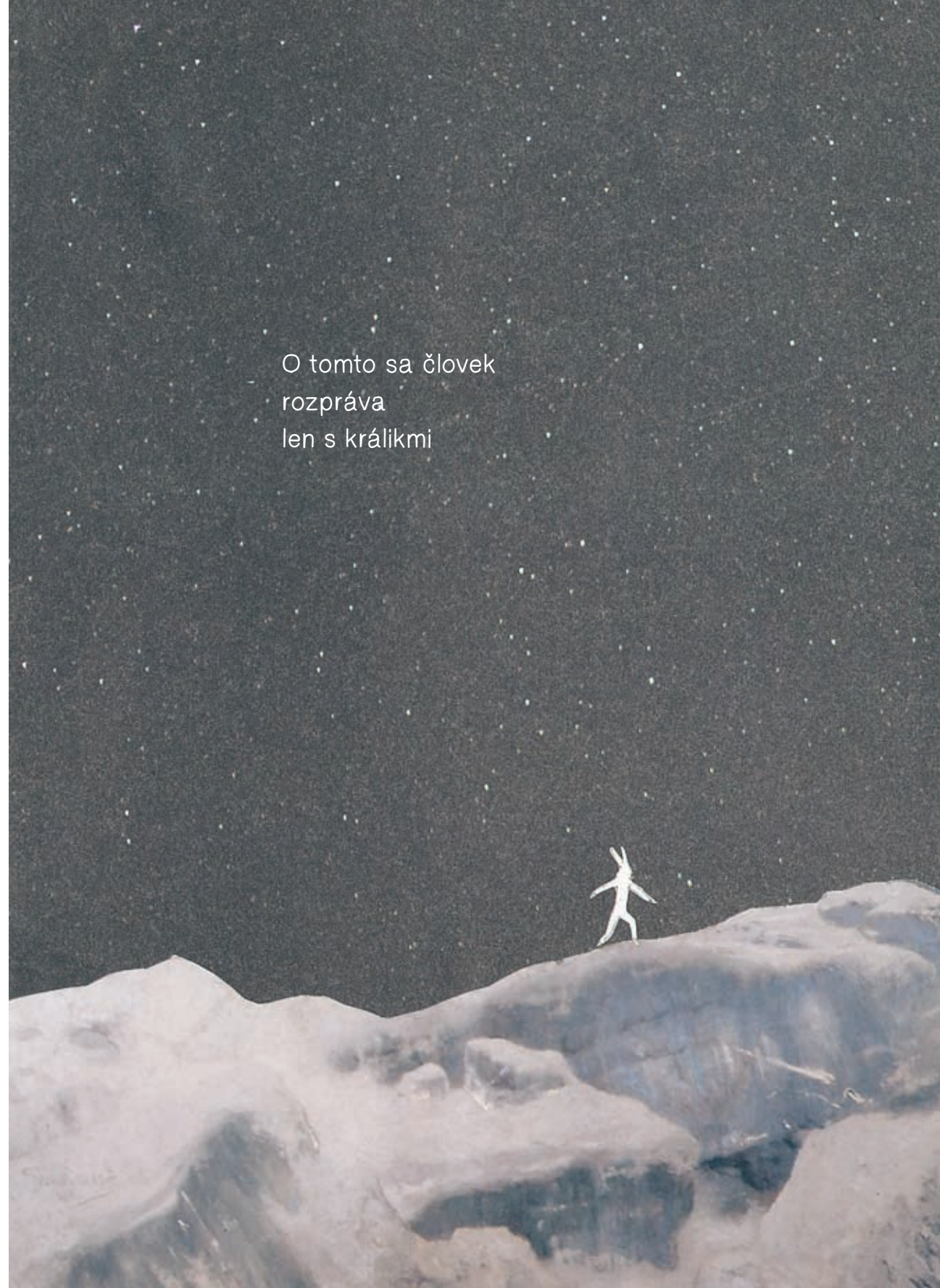
Anna Höglundová

O tomto sa človek
rozpráva
len s králikmi

This book has been published with the Swedish Art Council grant
Supported using public funding by Slovak Arts Council

Copyright © Anna Höglund 2013, Illustrations © Anna Höglund 2013, Translation © Eva Lavříková 2017,
Language editor Marián Andričík 2017, First Slovak Edition © Knižná dielňa 2017

ISBN 978-80-972841-0-7

Na svet som prišiel
v jeden jarný deň pred trinástimi rokmi.
Takmer ihneď som to oľutoval.

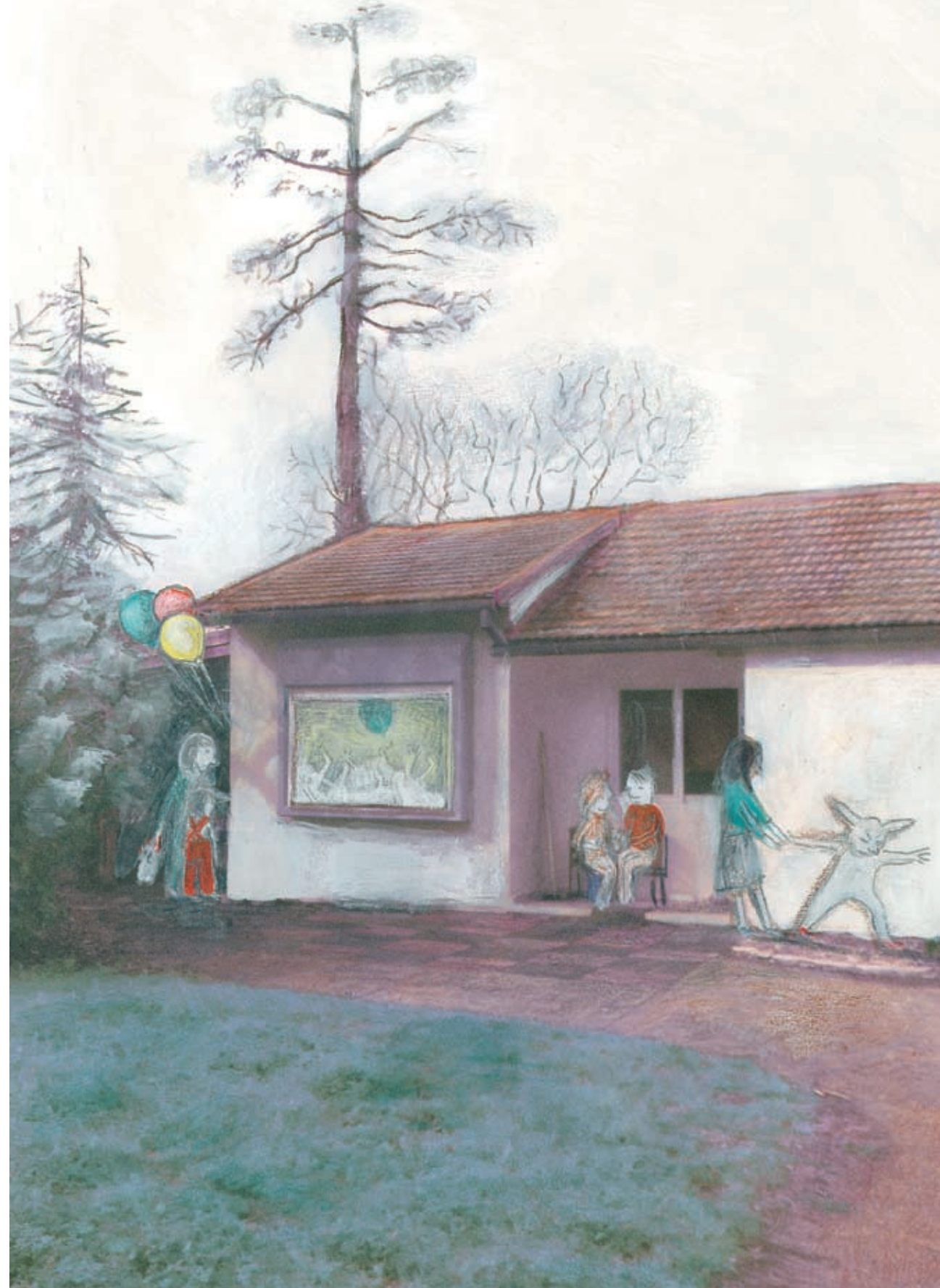

Už ako malý som mal extrémne dobrý sluch.

Nepomáhalo
zapchávať si uši vatou.
Jednoducho som počul príliš dobre.
Nielen ušami,
celým svojím bytím.

Občas si ľudia myslia, že preháňam.
Ako keď som bol malý a nechcel som ísť na detskú oslavu.
Myslia si, že truchujem.
Nechápu, že je to vážne,
že sú isté hranice toho, čo ešte človek unesie.
Ja sám som sa časom stal naozaj dobrým v tom povedať nie.

Vravieť nie som sa naučil tak dobre,
až som úplne zabudol, ako povedať áno.

Nespomínam si,
či som bol šťastný
alebo nie,
keď som bol malý.

Ale niekedy snívam o tom, že k niekomu patrím.

Ako človek vie, ako by to malo byť?

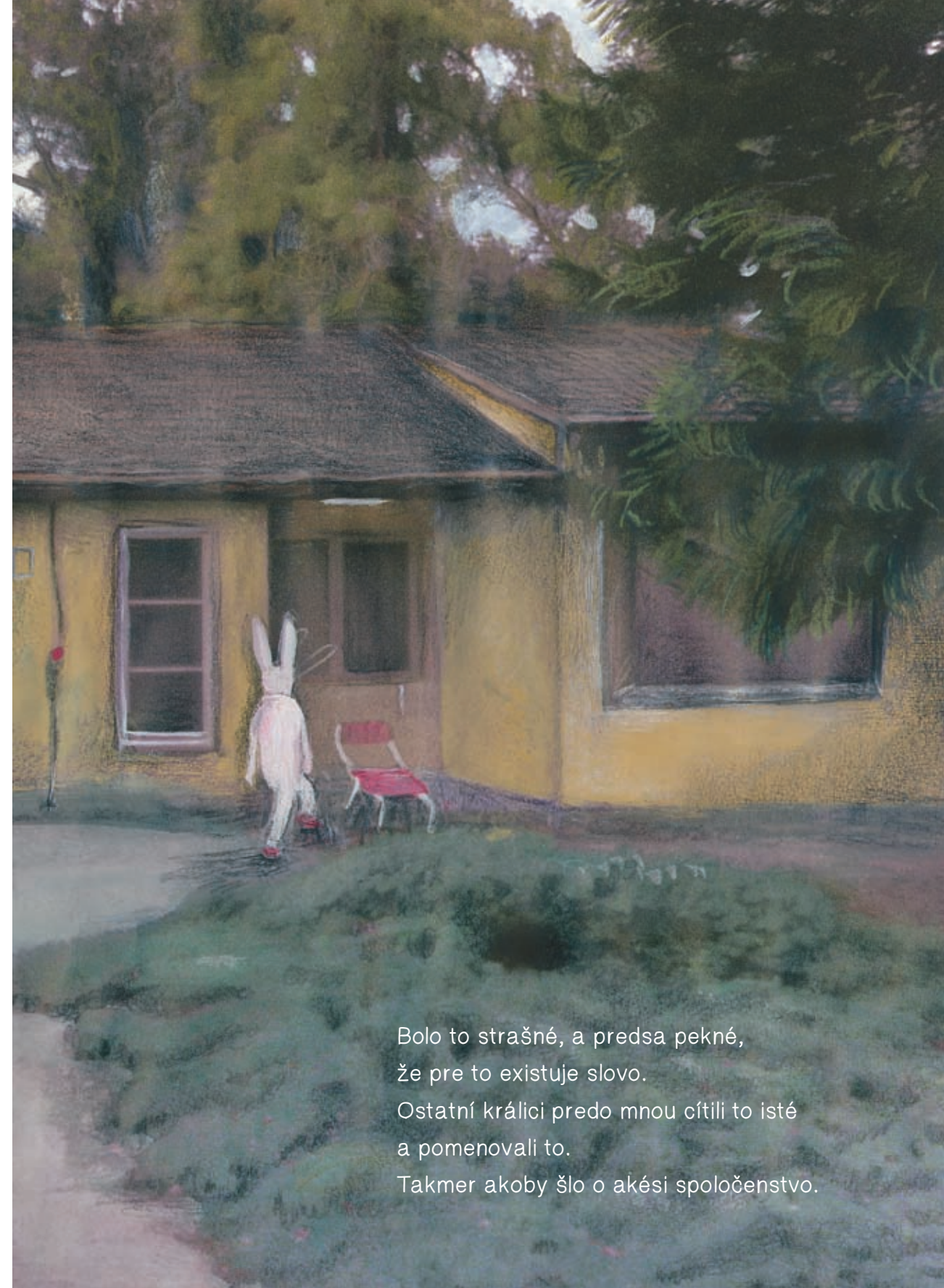
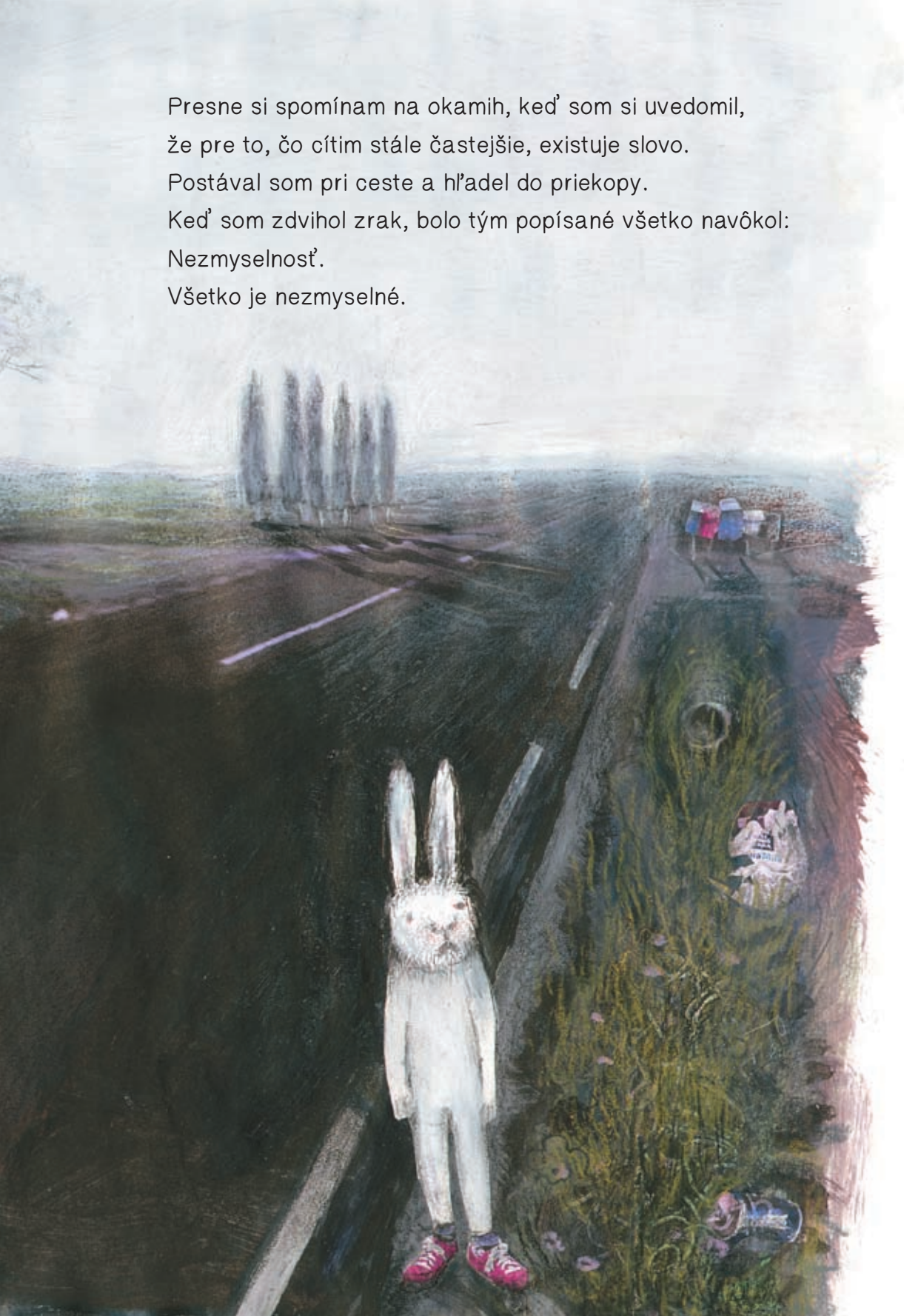
Moji blízki, teda moji rodičia,
stoja v kuchyni tesne jeden vedľa druhého,
a predsa sú si na míle vzdialení.

Spolupatričnosť
je možno niečo, čo musí človek nájsť
sám v sebe.

Presne si spomínam na okamih, keď som si uvedomil,
že pre to, čo cítim stále častejšie, existuje slovo.
Postával som pri ceste a hľadel do priekopy.
Keď som zdvihol zrak, bolo tým popísané všetko navôkol:
Nezmyselnosť.
Všetko je nezmyselné.

Bolo to strašné, a predsa pekné,
že pre to existuje slovo.
Ostatní kráľici predou mnou cítili to isté
a pomenovali to.
Takmer akoby šlo o akési spoločenstvo.

V skutočnosti mám iných ľudí rád.
Len potrebujem byť sám, aby som sa nerozplynul

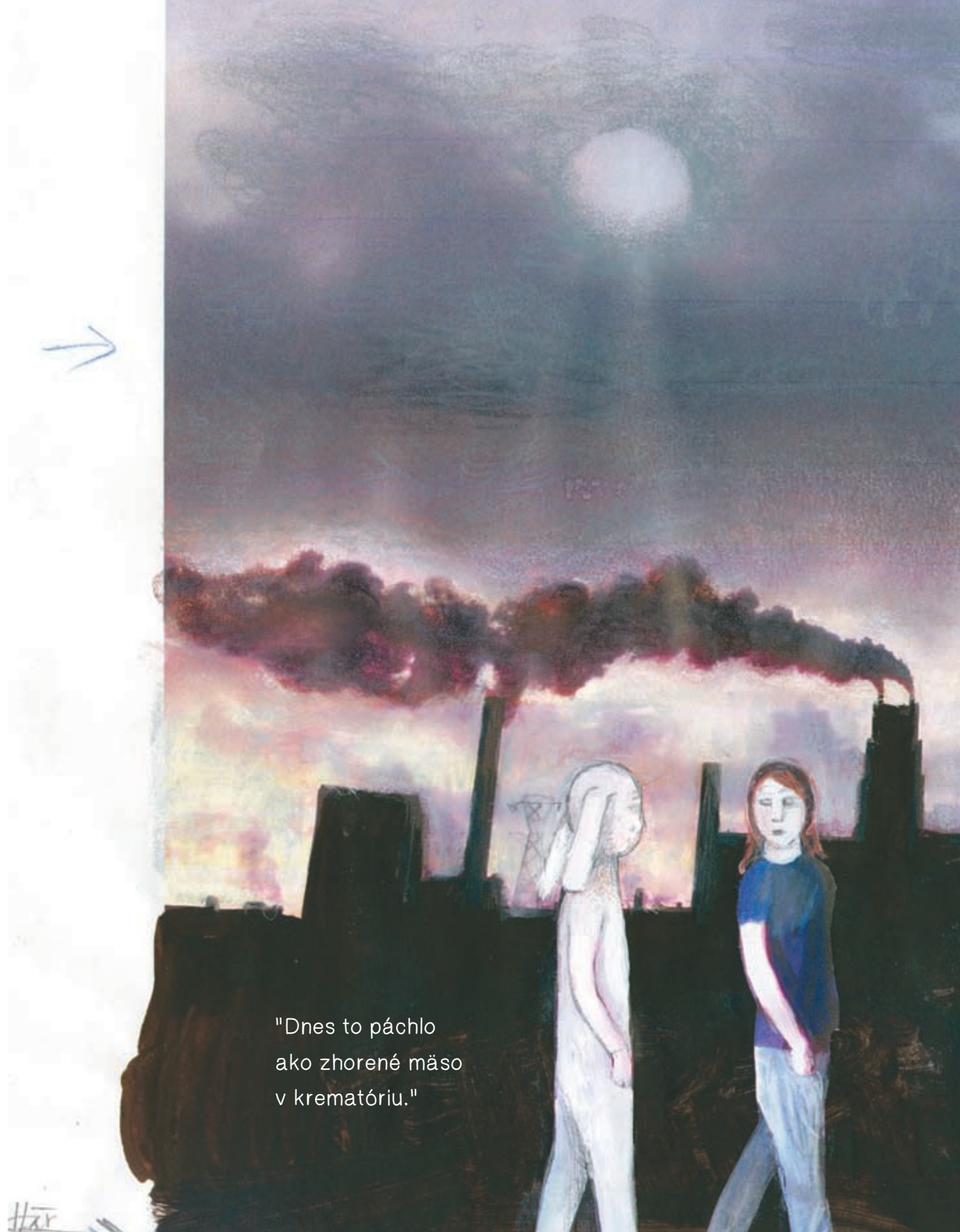

alebo nezačal premýšľať rovnako ako ten, s kým sa náhodou
nachádzam v rovnakej miestnosti.

Niekedy, keď som s ostatnými,
mám pocit, že som prezlečený za niekoho iného.
Niekoho, kto sa mi naozaj podobá,
ale ja sám stojím bokom.

Najhoršie je to vtedy,
keď sa snažím zapadnúť.
Slová ma neposlúchajú,
priečia sa mi v hrdle.
Keď chcem len normálne okomentovať
napríklad obed,
nedopadne to dobre.

"Dnes to páchlo
ako zhorené mäso
v krematóriu."

Som a zároveň nie som tým, koho vidím v zrkadle.
Myslím, že sa dokážem
meniť ako záblesk v odraze.
Ale nič nie je isté.
Mojím problémom je, že som mysliteľ,
ktorý nedokáže myslieť.
Ak vôbec chápem, tak len spôsobom,
ktorý nemožno vysvetliť,
keďže sa skrýva medzi slovami.

"Nebud' precitlivený," vraví mama.

To sa ľahko hovorí.

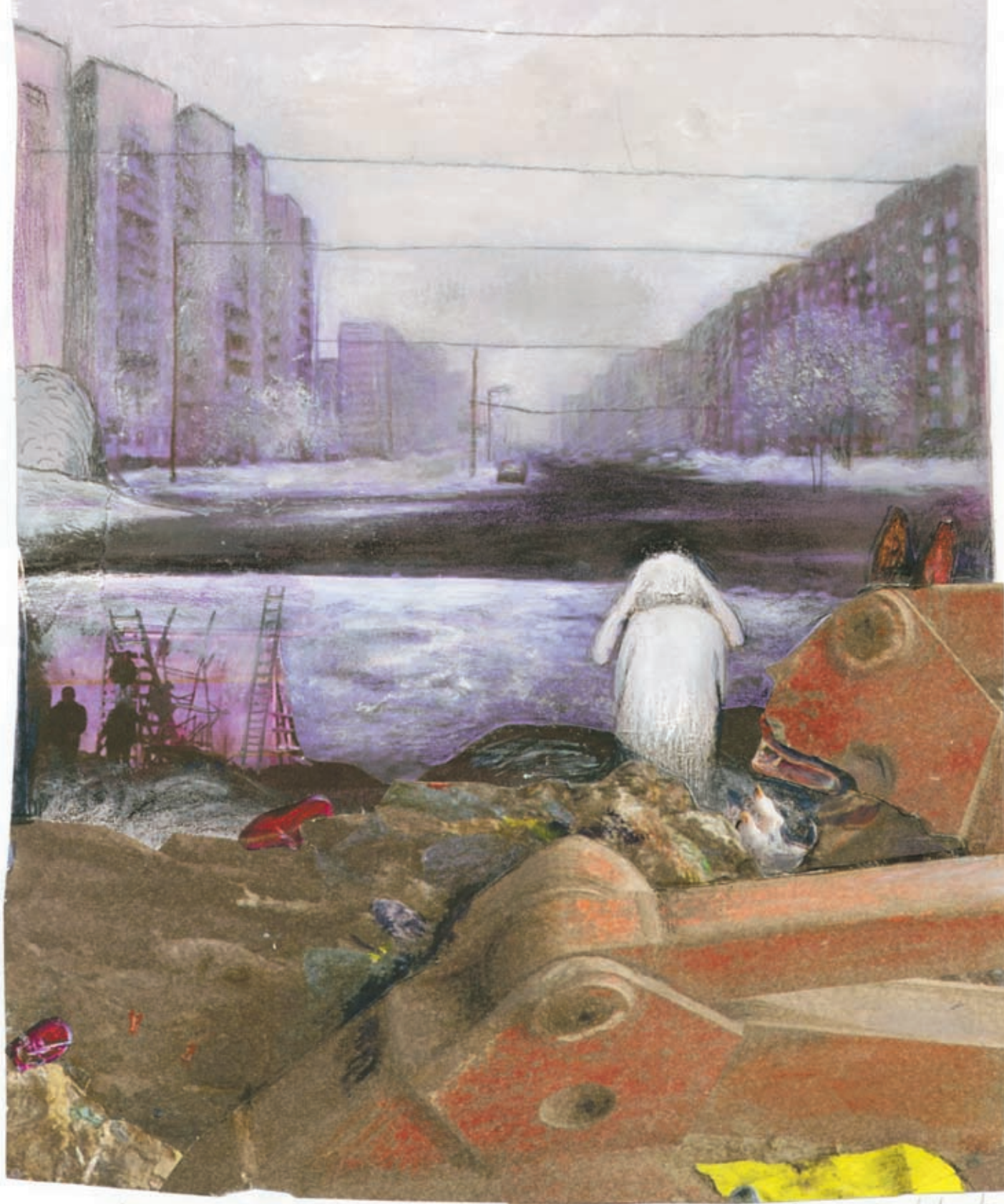
Myslí si snád', že som taký dobrovoľne?

Myslí si, že si to možno vybrať?

Myslí si, že je super,
keď v očiach ihneď pália slzy
len preto, že revízor je nepríjemný
alebo nejaká pokladnička v potravinách
je úplne blbá?

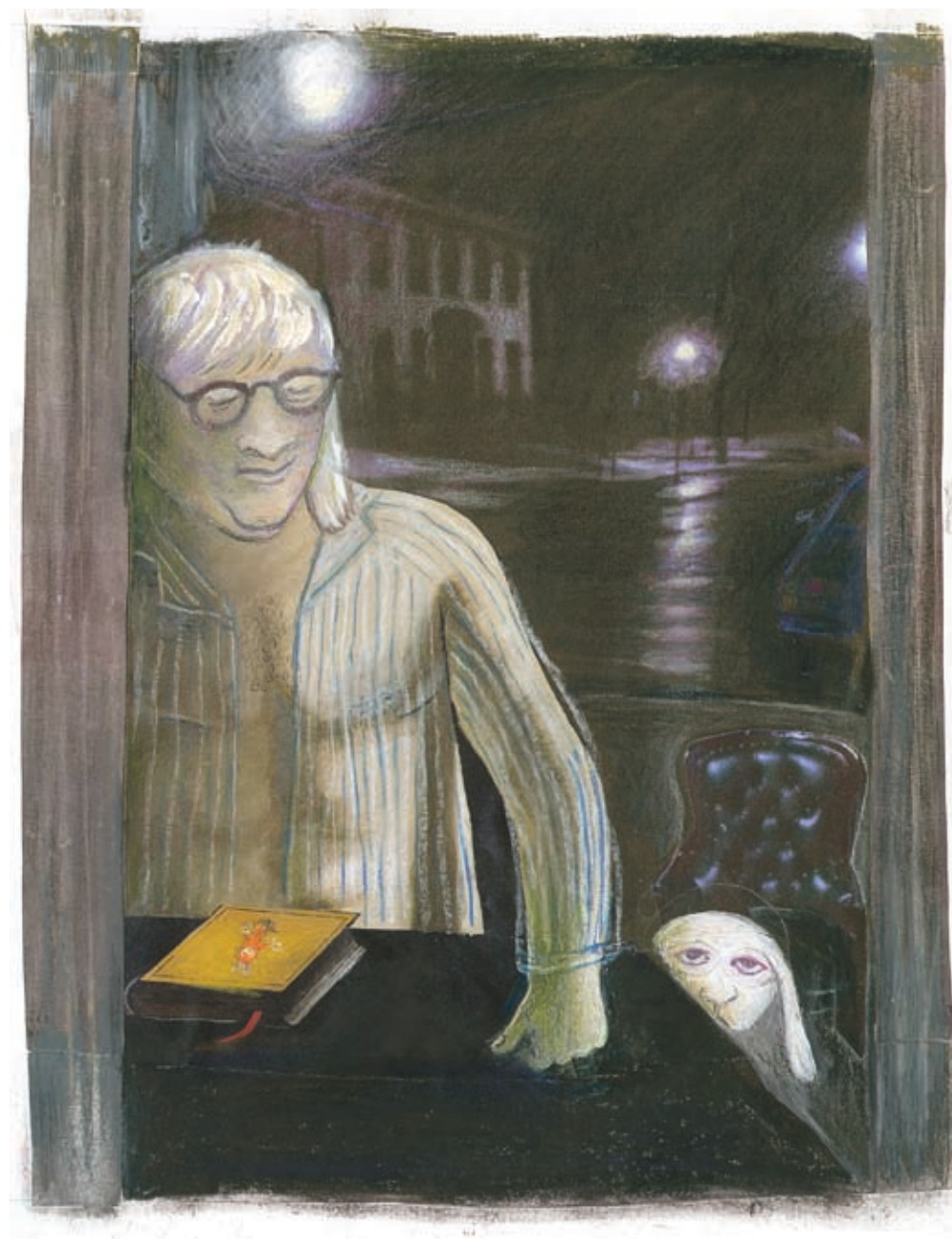

Sú dni, keď je svet taký hrôzostrašný,
že sa neodvažujem odlepiť pohľad od zeme.
Len kým kráčam cez izbu zažať lampu,
môže sa stať úplne čokoľvek.
Sú dni, keď mám v bruchu zabodnutú obrovskú vidličku,
čo mi ako špagety navíja črevá.
Navíja, navíííja.

Visa dagar är världen så skrämmande att det känns

Ked' som bol malý, zvykol mi starý otec hovoriť,
že strach je len starý zvyk z minulosti,
ked' sme mali množstvo nepriateľov,
ktorých sa bolo treba báť.
Teraz žijeme v domoch
a strach viac neplní žiadnu skutočnú funkciu.

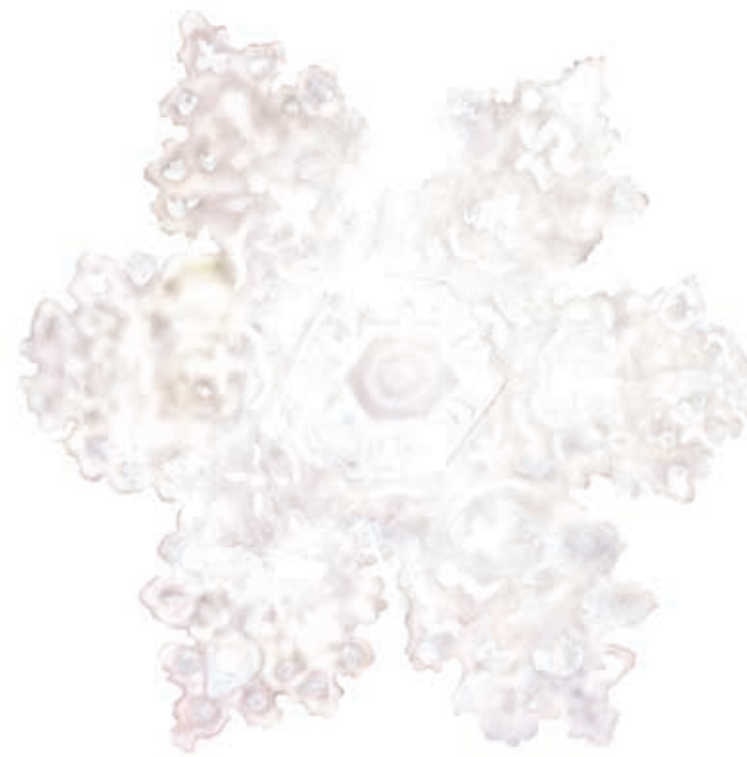

Starých zvykov sa však zbavuje ťažko.
A neexistujú snáď noví nepriatelia?
Keď sa jeden zamyslí, nič nie je dobré
bez toho, aby to zároveň nebolo aj zlé.
Za všetkým veselým
číha tieň smútku
úplne zreteľne, ak sa človek prizrie lepšie.
A čím lepšie sa človek prizera, tým neveselšie je to,
čomu sa predtým tak smial.
Zaujímalo by ma, či sa to dá dokázať,
myslím, čisto vedecky,
že totiž všetko je zároveň svojím opakom.

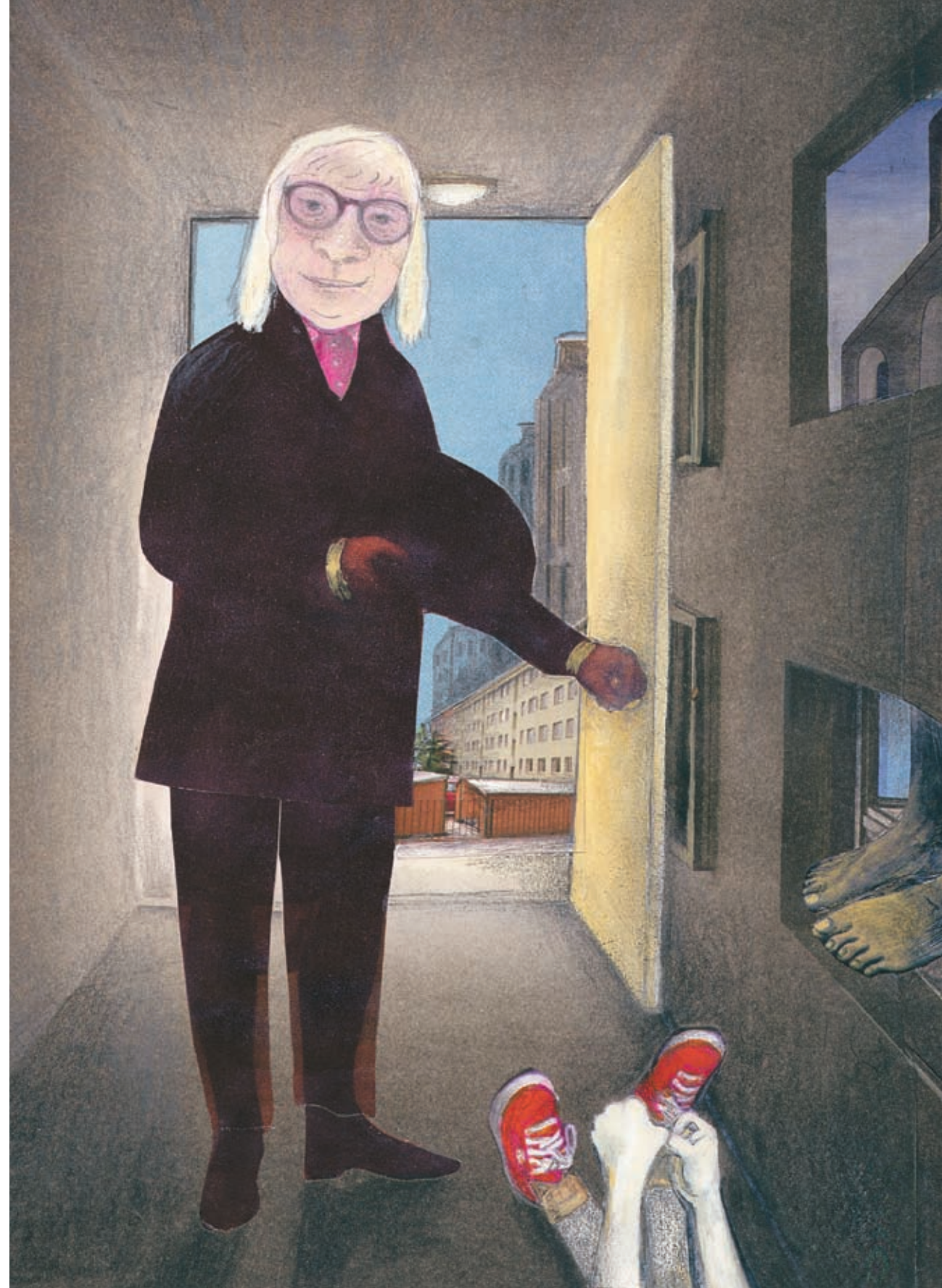

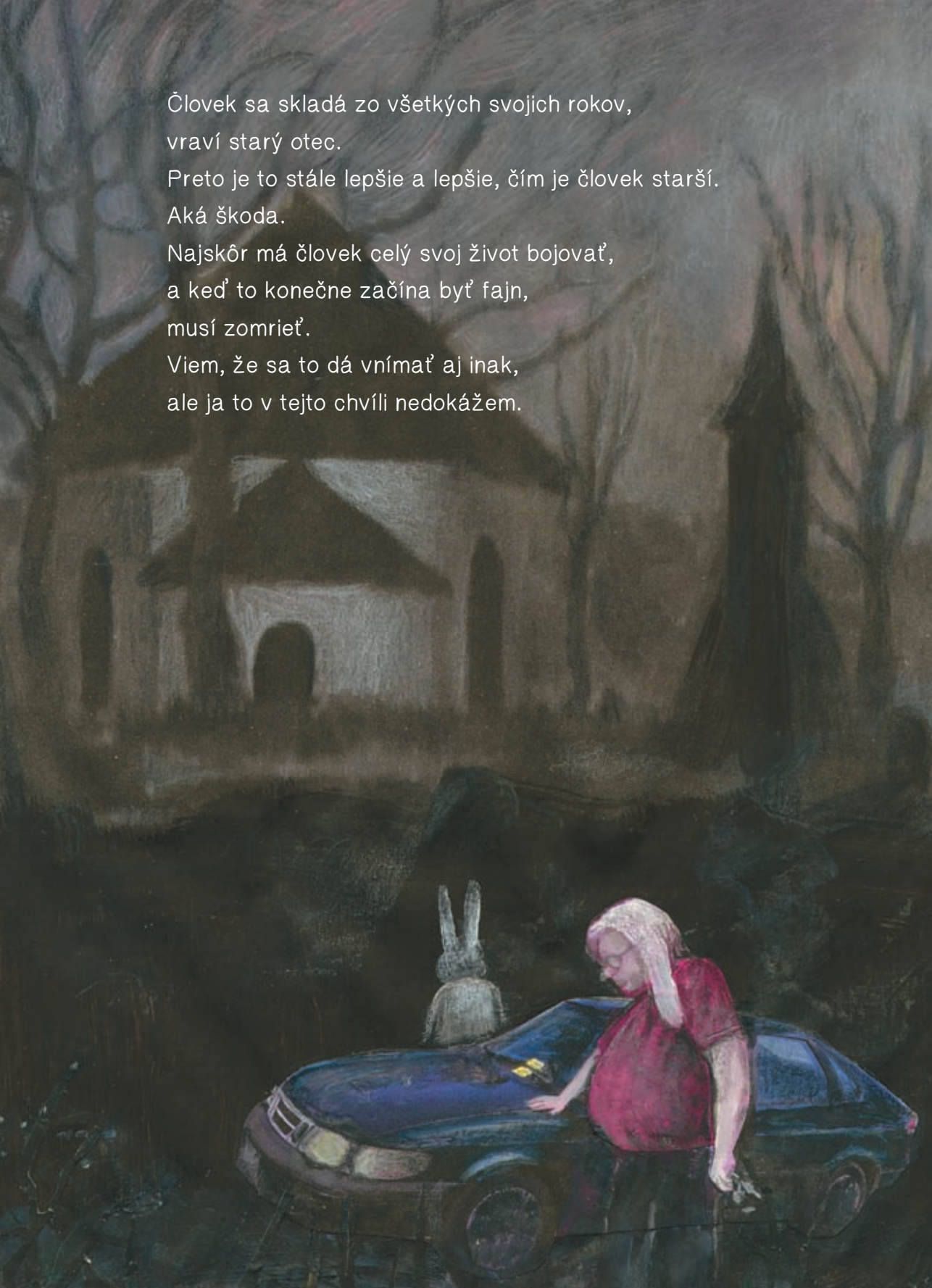
Človek je svojím najhorším nepriateľom, vravieva starý otec.
Na youtube jeden chlap vysvetľoval, že všetko pozostáva zo zvukových vibrácií.
Predvádzal, ako molekuly vody pri rôznych zvukoch vytvárajú rôzne tvary.
Niektoré pekné, iné menej, podľa toho, čo hovoril a ako.
Ak človek poháru vody povie niečo hnusné,
nevytvoria sa žiadne krásne kryštálové vzorce molekúl,
len akýsi nesymetrický zlepenec.
Predstava, koľko je na svete idiotov, je dosť strašidelná.
A ešte keď si človek uvedomí, že zo 60 % pozostávame z vody.

Ked' sme sa chystali von, stalo sa niečo zvláštne.
Trvalo to len asi tri sekundy
a ľahko by sa nad tým dalo mávnuť rukou,
že si to len predstavujem
alebo že to bol len pocit.
Ale ja viem, že to niečo znamenalo.
Ked' sa nám náhodou so starým otcom stretli pohľady,
uvidel som sám seba.
Lepšie povedané: Boli sme ten istý.

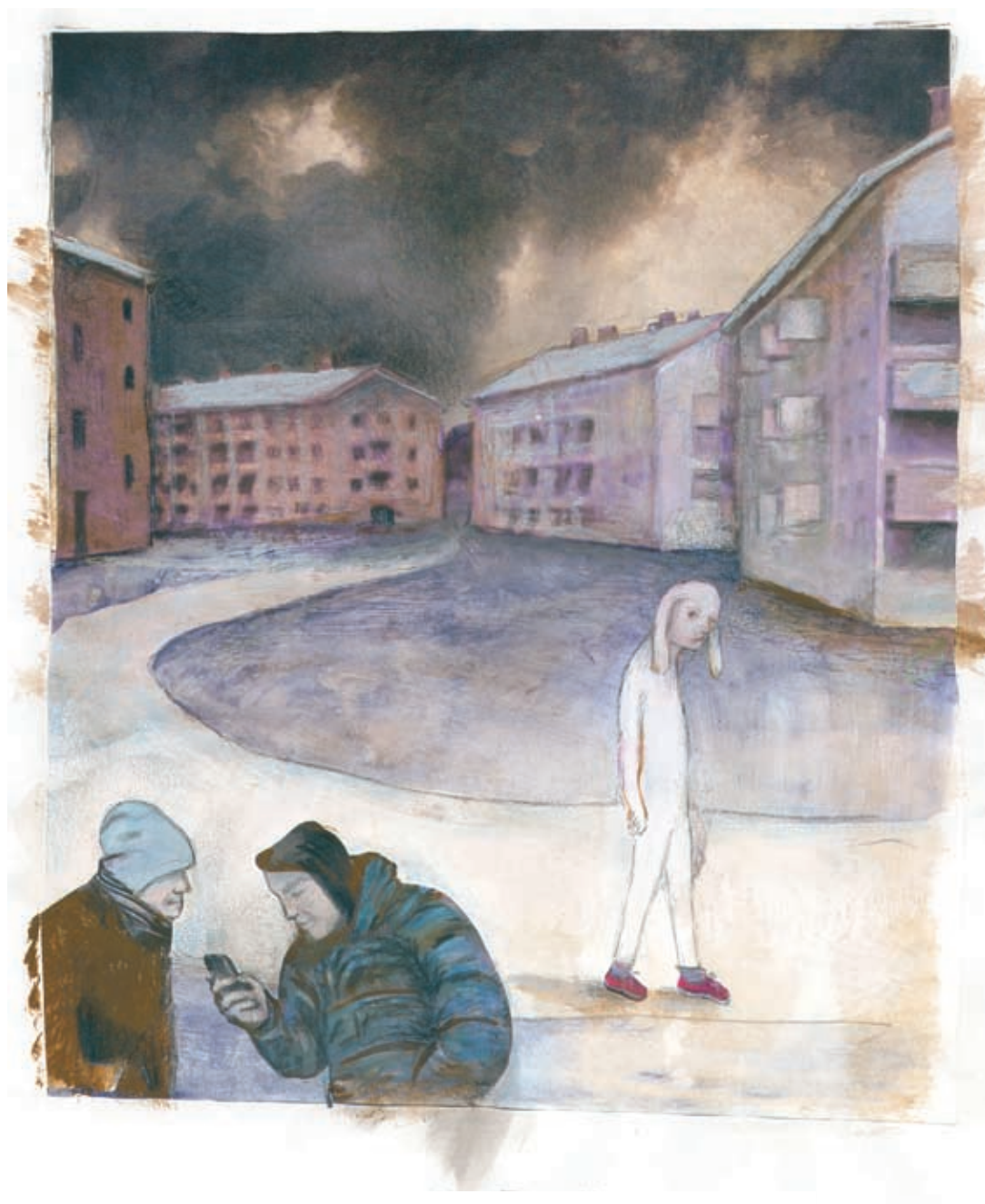
Človek sa skladá zo všetkých svojich rokov,
vraví starý otec.
Preto je to stále lepšie a lepšie, čím je človek starší.
Aká škoda.
Najskôr má človek celý svoj život bojovať,
a keď to konečne začína byť fajn,
musí zomrieť.
Viem, že sa to dá vnímať aj inak,
ale ja to v tejto chvíli nedokážem.

Je to tak, ako to je, vraví starý otec.
Jediné, čo skutočne existuje, je to, čo je práve teraz. A práve teraz sme tu.
Aj keď teraz už musím ísť. Keď budeš chcieť skočiť na kávu, zavolaj.

Predstavte si, že dokážem vydesiť sám seba.
Možno práve preto si všetky udalosti a rozhovory
musím znovu prehrať neskôr, keď som sám.
Až vtedy dokážem pochopiť,
čo sa vlastne stalo a povedalo.
Až vtedy dokážem byť sám sebou,
keď sa nebojím.

A tam sedia všetci tí,
čo sú všetko to, čo ja nie.
Pekní, spoločenský a obľúbení.
Nedokážem sa s nimi rozprávať.

Súhlasím s tým, že človek je svojím najhorším nepriateľom.
Ale ak je všetko zároveň svojím opakom,
môže byť človek zároveň svojím najlepším priateľom.

The image is a painting of a forest scene. It features several large, dark brown tree trunks that dominate the foreground and middle ground. The ground is covered in a layer of green moss or low-lying vegetation. In the lower-left corner, there are some plants, including a purple flower and some green leaves. In the lower-right corner, a small white rabbit is visible, standing near the base of one of the trees. The background is filled with more trees and a soft, yellowish-green light, suggesting a sunlit forest floor. The overall style is painterly and somewhat surreal.

Dnes mám pocit, že všetko spolu súvisí.
Som súčasťou všetkého, čo existuje.
Je to vedecky podložený pocit,
keďže svet pozostáva z rovnakých súčiastok,
ktoré len znova a znova menia tvary.

Anna Höglundová

O tomto sa človek rozpráva len s králikmi

Ilustrácie Anna Höglundová

Zo švédskeho originálu Om detta talar man endast
med kaniner, Lilla Piratförlaget AB, Stockholm, 2015,
preložila Eva Lavríková

Jazykový redaktor Marián Andričík

Vydala Knižná dielňa

Náklad 800 výtlačkov

Od 12 do 15 rokov

Tlač TBB, a. s., Banská Bystrica

ISBN 978-80-972841-0-7

Kniha vyšla s finančným príspevkom Swedish Arts Council

Z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia

u. fond
na podporu
umenia